

Rebecka Pomerling
010-473 58 49
Fredrik Malmberg
010-473 50 00

Till
Luleå tekniska universitet

Svar på remiss av Förslag på nationell rekommendation för aktiva skoltransporter

Specialpedagogiska skolmyndigheten (SPSM) har erbjudits möjlighet att lämna synpunkter på förslag om nationell rekommendation för aktiva skoltransporter.

SPSM ser positivt på framtagandet av en nationell rekommendation för aktiva skoltransporter. SPSM lämnar följande synpunkter.

FN:s konvention om barnets rättigheter (barnkonventionen) och FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning (funktionsrättskonventionen) tydliggör att barn med funktionsnedsättning har rätt till ett fullvärdigt liv och att få delta i samhället på lika villkor.¹ Målet för den svenska funktionshinderpolitiken utgår från funktionsrättskonventionen och ska bidra till jämlikhet i levnadsvillkor med mångfald som grund. För att nå det funktionshinderpolitiska målet i Sverige lyfts universell utformning och arbetet med att identifiera och åtgärda hinder i tillgängligheten, som två särskilt utpekade områden.²

Barn och unga med funktionsnedsättning rör sig mindre än sina kamrater och deltar i lägre grad i såväl fritidsaktiviteter som inom föreningsidrott.³ Samtidigt vet vi att de personer som är minst fysiskt aktiva gör de största hälsovinster av att öka sin fysiska aktivitet. Därför är det enligt SPSM viktigt att alla aktörer ökar sin kunskap och bidrar till att barn och unga med funktionsnedsättning får bättre möjligheter och ökad tillgång till fysisk aktivitet. Det innebär att alla samhällssektorer behöver planera för och utforma sina verksamheter på ett sätt som underlättar och gör det tillgängligt för alla att kunna delta och vara delaktiga i olika aktiviteter, oavsett funktionsförmåga.

¹ Barnkonventionen, artikel 23 och funktionsrättskonventionen, artikel 7.

² Prop. 2016/17:188 *Nationellt mål och inriktning för funktionshinderspolitiken*.

³ Se exempelvis *Centrum för idrottsforskning – Jämlik idrott och funktionsnedsättning. Jerlinder och Geidne, 2018*.

SPSM menar att detta synsätt behöver prägla inriktningen och utgöra en grund för arbetet om ökad fysisk aktivitet bland barn och unga, däribland rekommendationer för aktiva skoltransporter. Ett sådant synsätt ligger i linje med såväl Sveriges internationella åtaganden, däribland funktionsrättskonventionen, funktionshinderpolitiken och målen i Agenda 2030.

Mot bakgrund av det ovan sagda menar SPSM att de rekommendationer för aktiva skoltransporter som riktas till kommunala och statliga väghållare på ett tydligt sätt bör ge uttryck för principerna om universell utformning och tillgänglighet. Det skulle exempelvis kunna uttryckas på följande sätt i satsen innan punktlistan (förslag på tillägg i kursivt):

”Vi rekommenderar att barns behov samt deras förutsättningar för aktiva och säkra transporter beaktas, *med hänsyn tagen principen om universell utformning, i:*”

När det gäller rekommendationen till skolor är det viktigt att skolornas arbete sker utifrån ett inkluderande perspektiv med hänsyn tagen till elevernas individuella förutsättningar. Det gäller både dialog med vårdnadshavare om elevernas möjligheter att gå eller cykla men också vid integrering av hälso-, miljö- och trafiksäkerhetsfrågor i undervisningen, så att alla elever får möjlighet att delta.

Sakkunniga har i detta ärende varit Katerina Haglund, Lena Hammar och Eva Klubb Degsell. Föredragande har varit juristen Rebecka Pomerling.

För Specialpedagogiska skolmyndigheten

Fredrik Malmberg

Generaldirektör